

Délibáb

Ott kel, ahol a puszta valahol a semmibe fut,
de nem nyelte el a földet még
a vele ölelkező nyári ég.
A forró bánáti mezők peremén úgy lobog
a délibáb, mint végső akkordjával a nótavég,
az izzó rónák júliusi éneke.

Ó délibáb! Az acélos fekete földet
bolond hevével pókhálóvá szabdalta a nap
s forró tengerré öntötte. Aki utat téveszt,
csak céltalan vakon bolyong, mint kit lázálom ráz.
Hatalmas folyót lát, ahogy kibuggyan
kísérteti szörnyű létével a nemlétnék.
S hömpölyög mohos kőpartok között,
amíg a nap izzón, fehéren görög
az égen. S a szegény föld tehetetlen, csak fájón
forró arcát rejtené a fátlan tájon.
Ó árnyéktalan világ!

Nem ágaskodik, csak a kútgém-szálfá,
az is száraz, repedt. S bámul magasan állva
reggeltől éjszakáig.
Vékonyka árnya csak, ami árnyékot ad
forró poklában a létnek, amelyet izzás öntözött,
Mert ördög lehet csak poklok között,
ki délibábot ültet kiszáradt patak medrébe,
s hamis utat mutat az alélt, szomjas szívnek;
friss forrás vizét hinti szét
s hideg, mély kutak erejét,
hömpölygő folyót habos örvénnyel.
Vagy kertet varázsol, mely hús árnyat borít
fáin izes gyümölcsével a mennyei szüretnek.
Nézd, hogy csábitgat
reszkető képével távoli processzióra,
de nem vezet soha jóra,
és nem érheted el sohasem.
A nap most szívja utolsó csöppjét
a kiszáradt sekély pusztai csordakútnak,
hogy hajszálerén egy csodás útnak
rálehelje a délibábra; a csalóka képen
— melynek kontúrja ott nő pislogó szemed előtt —
hogy megtöltse csalóka vizét egy végtelen tónak;
szomjad vizét éppen.

A barom kókadtan teng-leng a csordában,
s nyelvét lógatja a tikkadt, élesfogú puli.
PásztoreMBER kalapját mélyen lehúzza,
talán hogy védekezzék; a délibáb képének úgysem hisz,
amely réveteg céltalanba visz.

S megnyitná szemét akár a könnynek is,
csak hús csepp hulljon már inyijére
s permetezné, távoli térből
fekete felhőből, óceán vizéből.

De csak délibáb lebeg a róna fölött
s riszálja magát, mint csábító, bűnös nő,
mint végzetes, szívedbemarkoló szerető.

(A »Bánáti rapszódia« című ciklusból)

Fordította: M. M.

Hangya András rajza